

برای اینکه هیچ در این پیشنهاد مانعی برای اساس پیشنهاد نشده است اساس اینکار فرستادن ۳۰ نفر شاگرد است که آنرا مجلس تصویب کرده است این پیشنهاد فقط برای اینست که این ماده مسکوت عنه بماند و قتیکه نظر وزارت معارف در این خصوص معلوم بشود برای اینکه شاید در آن وقت نظر وزارت معارف این شد که دو نفر فرستاده شود یا اینکه هیچ لازم نداشت هر طور که در آن وقت صلاح دید پیشنهاد خواهد کرد و البته نمایندگان که حالا رأی دادند که این يك نفر لازم است فرستاده شود آنوقت هم حاضرند در همین جا رأی دارند و میدهند و هیچ اشکالی ندارد .

نایب رئیس - حالا در این پیشنهاد ابواب کیخسرو رأی میگیریم کسانی که پیشنهاد ایشانرا قابل توجه میدانند قیام نمایند (رد شد)

هیوزا یانسی - بنده مخالف این هستم که يك نفر سرپرست برای اینها معین بشود و آن وقتی که اجازه خواسته بودم خیلی از مطالب رامی خواستم عرض کنم که گفته شد و دیگر تکرار نمی کنم ولی حالا يك کلمه جواب آقای مخبر رامی خواهم عرض کنم فرمودند که در ایام تعطیل کی سرپرستی این هارا میکنند در ایام تعطیل همه می دانند که میروند به بیلاق و در هر کجا که اینها هستند ممکن است قونسول یا ژنرال قونسول ایران یکی از صاحب منصب های خودش را معین بکنند که با اینها باشد و از ایشان سرپرستی بکنند تا این که مدت تعطیل تمام بشود و معاودت بمدارس خودشان بنمایند يك مسئله دیگری فرمودند که سفارتخانه های ما نمی توانند این کار را بکنند بنده گمان نمی کنم که سفارتخانه های ما آنقدر کار پلیتیکی داشته باشند که باین کار جزئی نتوانند برسند .

حاج شیخ الرئیس - بنده با کمال احترام و حفظ مقام به آقای معاون عرض و اخطار می کنم که بدگمانی در حق و کلاء عظام نداشته باشند که معنی سرپرست را نمی دانند و توجه ندارند بجهت اینکه این يك مسئله خیلی واضحی است و نظر و کلاهی محترم بمسائل خیلی عمیق و دقیق متوجه است و این نظراتی را که آقای معاون و مخبر محترم دارند در باب لزوم تعیین این يك نفر بنده تمامش را تکذیب و تردید می کنم برای اینکه بدانند که بنده هم بی اطلاع نیستم و من بغربت دیده ام بسی شهرها عرض می کنم که از اسلامبول در زمان سلطان سعید الحمید مغلوع از طرف مرحوم ناصرالدین شاه چند نفر شاگرد که حالا فارغ التحصیل شده اند و در کارهای بزرگ نظام و غیر نظام مشغول کارهای بزرگ هستند از ایران اعزام شدند برای تحصیل در این ضمن مذاکره شد که آیا برای این شاگردان که از طهران مبعوث می شوند میروند برای تحصیل بمدارس عالییه اسلامبول يك نفر سرپرست هم لازمست که همراه اینها فرستاده شود تا اینکه مواظب حالات و اخلاق اینها باشد یا اینکه لازم نیست مرحوم معین الملک که بعد مشیرالدوله شد وزیر امور خارجه در آنوقت سفیر کبیر آنجا بود گفت که این توهینی است که شما بمقام سفارت کبیرای خودتان میکنید

که يك نفر سفیر کبیری با آنهمه اعضاء و اجزاء که در دایره سفارت خودش دارد می تواند بحالات و اخلاق چند نفر شاگردان ایرانی که بطور رسمیت و بتقاضای يك پادشاه از يك پادشاه دیگر سرپرستی بکند و يك نفر سرپرست دیگری که عبارت از لاله باشی باشد برای آنها فرستد و این دلایل را هم که می شنویم بمنزله خطائیات و شرعیات است و این اشخاصی که اعزام می شوند اگر چه امیدواریم که در مملکت ما آن سوء اخلاقی را که دیده ایم پیدا نشود لیکن اگر خدای نکرده خلاق یکی از آنها فاسد بشود بنده صریح عرض می کنم که آن سرپرست نمی تواند جاو گیری بکند و اینکه میفرمایند که از طرف دولت يك اجازه داده شود که بغیر از قانون مجازاتی که در مدارس هست او بتواند اعمال مجازات و مؤاخذه را از طرف دولت بکنند این را بنده حرفی میدانم خیلی غیر قانونی بعلمت اینکه شاگرد چهار ساله را اگر بفرستید بیاریس اول چیزی را که میدانند اینست که میدانند هیچ کس حق ندارد باو تعرض بکند مگر اینکه قانون نظامنامه مدرسه آنرا تجویز بکند بنابراین تا کیدمی کنم که نظرات اعضاء کمیسیون بودجه را توجه بفرمایند و از این سرپرستی صرف نظر بکنند .

نایب رئیس - بقیه مذاکرات در این ماده میماند برای بعد از تنفس حالا ده دقیقه تنفس می شود - مجدداً جلسه تشکیل شد .

نایب رئیس - چون وقت گذشته و خیلی دیر شده است و آقایان وزراء هم تقاضای يك جلسه خصوصی کرده اند جلسه علنی را ختم میکنیم - دستور جلسه آتی که روز پنجشنبه خواهد بود بقیه دستور امروز است - حالا مجلس خصوصی است . (مجلس يك ساعت از شب گذشته ختم شد)

جلسه ۲۱۸

صورت مشروح روز پنجشنبه سلخ

شهر صفر ۱۳۲۹

مجلس دو ساعت و ربع قبل از غروب آفتاب بر ریاست آقای ممتاز الدوله تشکیل گردید . صورت روز یکشنبه را آقای معاضد الملک قرائت نمود .

(غائبین جلسه قبل) آقایان : حسنعلیخان - مستشار الدوله . سپهدار اعظم . سردار احمد بدون اجازه . آقایان : ذکاء الملک . آقا سید محمد رضا . معین الرعايا . حاج آقا بوقت معین حاضر نشدند . آقایان : آقا سید محمد باقر ادیب . لواء الدوله . مریض بودند .

رئیس - ملاحظه ای در صورت مجلس نیست ؟ (اظهاری نشد) رئیس صورت مجلس را امضاء نمودند

رئیس - شور ثانوی قانون ثبت اسناد است شروع میشود مواد لایحه وزیر و راپورت کمیسیون بترتیب ذیل قرائت گردید :

لایحه وزیر - ماده اول - در حوزه هر محکمه ابتدائی يك اداره ثبت اسناد تشکیل خواهد شد .

راپورت کمیسیون - مقدمه - ماده اول - اداره ثبت اسناد عبارتست از دایره ثبت اسناد و دفتر را کد کل .

حاج سیدابراهیم - این ماده اول ماده نیست باید نوشت در اداره ثبت اسناد و دفتر را کد کل - این عبارت بنطوری که نوشته شده است می فهماند که مراد از اداره ثبت اسناد دایره ثبت اسناد است این خوب عبارتی نیست بنویسند باب اول در دایره ثبت اسناد و دفتر را کد کل

آقا شیخ ابراهیم - چون باب اول در تشکیل ثبت اسناد نوشته شده است این تعریف او است که اداره ثبت اسناد عبارتست از فلان و بعدتر بیانش را خواهد گفت این تعریف است که اداره ثبت اسناد عبارت است از دایره ثبت اسناد و دفتر را کد کل .

حاج سیدابراهیم - اداره ثبت یاد اثره است **آقا شیخ ابراهیم** - اداره ثبت اسناد اداره است در مملکت ایران که دو دایره دارد یکی دایره ثبت اسناد است و یکی دفتر را کد کل که تمام اینها جمع خواهد شد در دفتر را کد کل این تعریف اداره ثبت اسناد است اشکالی ندارد .

رئیس - رأی می گیریم بر این ماده مطابق پیشنهاد کمیسیون کسانی که تصویب میکنند قیام نمایند (با کثرت تصویب شد) .

لایحه وزیر ماده دوم و سوم به ترتیب ذیل قرائت شد :

ماده ۲ - اداره مذکور مرکب است اولاً از عده ای از مباشرین ثبت تانیا از يك نفر مدیر که با يك دفتر را کدی که در نزد هر محکمه ابتدائی خواهد بود .

ماده ۳ - مباشرین ثبت اسناد در ولایات و بلوکات معین خواهند شد . پیشنهاد کمیسیون ماده ۲ - دایره ثبت اسناد در حوزه های محاکم ابتدائی که قانوناً تأسیس شده است تشکیل میشود دایره مذکور مرکب است اولاً از مباشرین ثبت اسناد که در محاکم اولیه محکمه ابتدائی است و یا در حوزه های محکمه مذکور واقع است معین میشوند ثانیاً از يك دفتر را کد که در تحت ریاست یک نفر مدیر در نزد محکمه ابتدائی تأسیس میشود .

حاج سیدابراهیم - یا مقرر محکمه صحیح نیست (مقرر محکمه) این عبارت باید اصلاح شود .

آقا شیخ ابراهیم - اداره ثبت اسناد عبارت است از دایره ثبت اسناد و دفتر را کد کل - حالا میخواهید او را بیان کنید که دایره ثبت اسناد در حوزه های محاکم ابتدائی - چون دایره ثبت اسناد دایره نخواهد شد در حوزه های ابتدائی مثلاً در ولایت قزوین يك حوزه ابتدائی است این مباشرین ثبت اسناد ممکن است که در مرکز باشند که مقرر محکمه ابتدائی است یا خیر مصلحت باشد چند جای آن ولایت هم مباشرین ثبت اسناد بگذارند اینست که نوشته شده است که دایره مذکور مرکب است اولاً از مباشرین ثبت اسناد که در محلهائی که یا مقرر محکمه ابتدائی است و یا در حوزه های محکمه مذکور واقع است معین میشوند این اول ثانیاً از يك دفتر را کد که در تحت ریاست یک نفر مدیر در نزد محکمه ابتدائی تأسیس میشود این دفتر را کد برای ضبط و نگهداری احکام و دفترهائی است که هر ساله مباشرین ثبت میدهند مثلاً مباشرین ثبت در ده جا هستند ثبت کرده اند آنوقت

در آخر سال آن دفتر هارا میدهند بدفتر را که در آن درمقر محکمه ابتدائی خواهد بود آنرا میدهند برای اینکه هر وقت لازم بشود بآن رجوع نمایند و این هیچ دیگر محل اشکال نخواهد بود.

وکیل التجار - اصل مطلب صحیح ولسی عبارت ناسلیس است مکرر گفته شده است که عبارت قانون را باید طوری نوشت واضح باشد و همه کس بفهمد اینرا خود ماها باید یک دو سه دفعه ملاحظه کنیم تا ملتفت شویم در هر حال مطلب عیبی ندارد اینستکه باید عبارت را تغییر داد؛ برای اینکه یکقدری ناسلیس است اولاً مطلب را همانطور که فرمودند صحیح است **آقا شیخ ابراهیم** - کدام عبارت ناسلیس است خوب است پیشنهاد کنید.

رئیس - اینجا يك لفظ (یا) که زیادی است برداشته شد.

کاشف - اینجا که گفته شد مرکب است اولاً از مباشرین ثبت اسناد تا آخر بهداز واقع است (معین میشود) زیادی است هم منظور که گفتند (یا) هم زیادی است.

رئیس - (معین میشوند) لازم است آن (یا) زیادی بود که حذف شد.

(آقای ذکا عالمک ماده مزبوره را باین ترتیب اصلاح و قرائت کردند) دائره ثبت اسناد در حوزة های محاکم ابتدائی که قانوناً تأسیس شده است تشکیل میشود دائره مذکوره مرکب است از مباشرین ثبت اسناد مقر محکمه ابتدائی و ادارة جلهای واقعه در حوزة های محکمه مذکوره و از یکدفتر را که در تحت ریاست یککنفر مدیر در نزد محکمه ابتدائی تأسیس می شود.

رئیس - رأی میگیریم - کسانی که موافقت با همین ترتیبی که بیان شد قیام نمایند (با کثرت تصویب شد) ماده الحاقیه ماده ۳ - دفتر را که کل که در تحت ریاست یککنفر دفتر دار کل که در مرکز در تحت اداره وزارت عدلیه تأسیس میشود.

آقا شیخ ابراهیم - اینماده را در نظر دوم در کمیسیون الحاق کردیم چون در لایحه وزیر این نبود - و لیکن همچو صلاح دانستیم که در پایتخت يك دفتر را که کل مملکت باشد که از تمام دوائر ثبت اسناد دفاتر یا فهرست آنها را جمع بکنند در پایتخت در تحت آن اداره کل این يك مسئله مهمی است که اینجا باید باشد گویا در سایر دول نیست یا نمیدانم چطور است که هر جائیکه حوزة های ابتدائی است مباشرین ثبت است و دفتر را که هست - اما يك را که کلی که در پایتخت که جامع همه دفاتر محاکم ابتدائیکه در مملکت باشد این گویا نیست ما تأسیس کردیم و لازم هم داشتیم اینرا بجهت مرکزیت و بجهت اطلاع اصل دائره مملکت از تمام اموریکه در کل مملکت است اینستکه اینماده الحاق شده است حالا بسته است بنظر نمایندگن.

حاج سید ابراهیم - در ماده اول آقای مخبر فرمودند که اداره را تعریف می کنیم که دو دائره مقصود است یکی دائره دفتر را که کل است اگر اینطور است باید اینجا بنویسند دائره دفتر را که کل در تحت ریاست يك نفر دفتر دار

کل در مرکز در تحت اداره وزارت عدلیه تأسیس می شود اینجا دائره می خواهد که باید نوشته شود.

وکیل التجار - ماده ۳ خیلی صحیح است ولی بعقیده بنده فوری باید مقدمه اش را صحیح کرد اول باید يك دفتر را که کل مرکز ایالتی داشته باشیم در جاهائیکه محکمه استیناف دارد یعنی این محاکم ابتدائیکه هستند و دفاتر ثبت اسنادیکه دارند در محل ایالتی و در محلیکه اداره استیناف ایالتی دارند در آنجا باشد آنوقت يك مرکز کل عمومی در مرکز اصلی باشد چون معلوم است که کارهائیکه در ادارات جزء را و در محکمه های ابتدائی در هر جا باشد می رود در استیناف ایالتی آنوقت لازم است که يك صورت کلی هم ارائه اسناد در مرکز باشد و يك صورت کل هم در آخر سال بمرکز کل بفرستند که مثلاً پایتخت باشد و دفتر را که عمومی باشد بعقیده بنده يك چنین چیزی باید بآن افزودن برای تسهیل امور و قطع نزاعها و گفتگوهای مردم.

رئیس - اما بنده بنظر می آید گویا لازم نباشد که در هر جا شعبه استیناف هم باشد.

آقا شیخ ابراهیم - این آقا - نه از حیث استیناف یا تمیز با ابتدائی است چون در مملکت آخرین محکمه محکمه ابتدائی است و در همه جا هست و ممکن است چندین ولایت يك محکمه استیناف داشته باشد رجوع دهد بمرکز و محکمه ابتدائی است که بآنجا رجوع خواهد داشت اگر آنچیزیکه لازم داشته باشد مرکز آن در محکمه استیناف است پس در استیناف محاکم ابتدائی نمیتوانند ثبت اسناد دیگر داشته باشند لکن چون صلاح دانستیم برای حال حالیه مملکت عرض کردم که اینماده را الحاق کردیم که در مرکز مملکت يك صورت و فهرستی از تمام اسنادی که در ولایات هست در اداره دفتر را که کل هم باشد این يك چیزی است که باید باشد وقت لزوم رجوع باین بشود اگر اختلافی باشد قاضی این دو صورت را با صورت دفتر ابتدائی آنجا صورت دفتر را که کل اینجا مطابقه بکنند اگر اشتباهی باشد رفع کنند این برای این است.

حاج سید ابراهیم - بنده عرض خودم را کردم جواب ندادند و این کلمه اداره عدلیه خوب نیست باید نوشت در تحت نظر وزارت عدلیه اداره خودش در مقابل وزارت است.

آقا شیخ ابراهیم - آن (است) (و اد) زائد است نخواهند.

حاج شیخعلی - اینماده الحاقیه بعقیده بنده شور ازل باشد چون در آن شور اول بنده بنظر نمی آید که بعمل آمده باشد.

[ماده مع اصلاح قرائت شد باینمضمون]

ماده ۳ - دفتر را که کل در تحت اداره وزارت عدلیه تاسیس میشود.

رئیس - رأی میگیریم باین ماده کسانی که موافقت قیام نمایند (با کثرت تصویب شد) (لایحه وزیر) ماده ۴ - عمده مباشرین ثبت در هر

محل باقتضای کثرت جمعیت محل معین و صورت آنرا وزارت عدلیه با تصویب وزارت مالیه و داخله ترتیب خواهد داد [پیشنهاد کمیسیون] ماده ۴ - عمده مباشرین ثبت در هر محل و حوزة محکمه ابتدائی منوط بقضیات و کیفیات حوزة مذکوره میباشد و آئنده را وزیر عدلیه با موافقت وزیر مالیه و وزیر داخله معین نموده بمقامات لازمه پیشنهاد مینماید.

حاج سید ابراهیم - مقامات لازم بالاتراز از عدلیه گویا هیچ جائی نیست که بآنجا اطلاع داده شود از اینجهت این زائد است.

آقا شیخ ابراهیم - دخالتی که دارد معلوم است در تحت اداره وزارت مالیه از حیث مالیه است که آیامالیه مملکت کافی است يك همچو اداره را تشکیل کرد بآن از اینجهت کثرت جمعیت مجلس این دخالت را دارد ولی اینرا خودشان نمی توانستند بموقع اجرا گذارند باید بمجلس پیشنهاد بکنند مجلس هم تصویب بکند بجهت بودجه اش و سایر چیزهایش لذا بمقامات عالیه پیشنهاد میکند.

حاج سید ابراهیم - عرض می کنم تعیین عمده مباشرین با مجلس نیست اگر تصویب حقوق عمده مباشرین با مجلس باشد این ربطی ندارد باینکه تعیین عمده شانرا هم راجع بمجلس بکنیم در این قانون نیست که مجلس اختیار تصویبی در عمده دارد مثل سایر اجزاء وزارتخانهها خود وزیر معین می کند موافق قانون اداریش آنوقت بودجه اش را بمجلس تصویب می کند پس بعقیده بنده بمقامات لازمه زیادی است.

آقا شیخ ابراهیم - بعد از آنکه وزارت عدلیه معین کرد مجلس هر گاه تصویب بودجه اش را نکرد و گفت این زیادی است ما این بودجه را نمی توانیم تصویب بکنیم می فرمائید آنوقت وزیر باید برود بهم بزنند اینکه نمی شود باید اول پیشنهاد بمجلس بکنند نه اینجا بلکه در سایر جاهای دیگر هم همینکار را بکنند این اشتباه شده است نباید کار خودش را بمجلس پیشنهاد کند و در باب بودجه مداخلت دارد در عمده اجزاء و عمده دوائر باید پیشنهاد بمجلس کند بدون پیشنهاد مجلس نخواهد شد.

حاج شیخ اسدالله - آقای حاج سید ابراهیم يك فرمایش صحیحی کردند و نمی فهمم عمده اعضاء مباشرین ثبت را چگونه باید مجلس معین کند می گویند رسیدگی بامور آنها با عدلیه در تحت نظارت وزارت عدلیه و مسئولش با عدلیه است آنوقت می فرمایند مجلس باید معین بکنند مجلس فقط در اینجا نظریاتی که باید داشته باشد از حیث بودجه است که از حیث مخارج در کلیه مواد و در کلیه اجزاء می تواند نظریات بفرماید الا اینکه خصوص تعیین عمده اجزاء ابتدا ربطی بمجلس ندارد.

آقا شیخ ابراهیم - بنده بدلیل عرض کردم بدلیل جواب بدهند عرض می کنم که فرضاً هزار نفر را وزیر تصویب کرد فردا اینجا هشتصد نفر تصویب شد برود آنها را بیرون بکند بگوید آن تصویب نشد اول باید که اینجا تصویب بشود بعد برود تأسیس بکند.

محتاج باین ماده در اینجا نیستم و بنده اینرا زائد میدانم .

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - ممکن است ۲۵ سال داشته باشد و همچون باشد و در تحت قبه و میت شرعی باشند .

میرزا ابراهیم خان - اگر سقبه مراد است ممکن است ۳۰ سال هم داشته باشد و سقبه باشد .

حاج شیخ اسدالله - اینکه آقای مخبر فرمودند فقره سن و سرت شامل اشخاص میشود که خارج از دین شده باشد بنده تصدیق نمیکنم برای آنکه خودش مثل میزند بهمین مسئله که میگوید از قبیل سرت از قبیل جنایت و غیر هما و بنده آن فقره و فقره چهارم را که می نویسند در خود راپورت وزیر خیلی لازم میدانم که اشخاصی که خروجشان از دین حنیف اسلام در حضور یکی از حکام شرع ثابت شده باشد یک چنین کسیکه دست از دین خودش بر داشته باشد نوشته او را در موقع اجرا بگذاریم آنهم در ثبت اسناد این خیلی اهمیت دارد و برای اینکه تاسیس این اداره از برای اینست که هر نوشته را که بآن میدهم و او ثبت کرد در موقعیکه در محکمه محتاج شویم آن مباشر ثبت اسناد صورت آنرا می نویسد و محکمه میفرستد آنرا سند میکند و آن محکمه هیچ نباید در آن سند تردید بکند بعد از آنکه ماتنقید شخص را در آن مداخله دادیم دیگر هیچ نمیتوانیم اینرا برداریم .

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - خیلی عجیب است بعد از اینکه شرط شد در آن ماده مذهب اسلام اینجا لازم نیست که این قید شود .

رئیس - مذاکره بقدر کافی شده است حالا رأی میگیریم بماده ۶ کسانی که باین ماده بطریقیکه خوانده شد موافقت قیام نمایند (با اکثریت تصویب شد) .
پیشنهاد وزیر ماده ۷ - اشخاصیکه در ادارات دولتی یا انجمنهای ولایتی و بلدی و غیره مشغول خدمت هستند نمیتوانند مباشرین ثبت معین شوند مگر آنکه از شغل خود استعفا نمایند (پیشنهاد کمیسیون) ماده ۷ مباشرین ثبت نمیتوانند با شغل خود شغلی را در ادارات دولتی یا انجمنهای لمديه و ایالتی و ولایتی و غیره توأم نمایند و با شغل وکالت را در محاکم عدلیه متصدی شوند .

حاج سید ابراهیم - در انجمنهای ایالتی و ولایتی که آنان حقوق برای آنها معین نشده است و فقط برای شرف و خدمت به ملت خود آنرا قبول کرده اند و در این صورت جهت چیست که آنها را این خدمت محروم باشند خوب است آنرا آقای مخبر توضیح بدهند اگر غرضشان موظف بودن در واداره است که اینها وظیفه ندارند اگر مقصودشان اینست که ایندو شغل با هم منافی است ابدأ منافی نیست بجهت اینکه بهمان حسن ظنیکه بآن برای وکالت انتخاب شده اند بآن حسن ظن برای ثبت اسناد معین شوند که بهتر حسن اثر دارد .

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - مباشر ثبت اسناد باید از صبح تا غروب در محل خود حاضر باشد ولو کاری هم موجود نداشته باشد بجهت اینکه ممکن است یک مرتبه یک سندی بیاورند که ثبت شود و او نباشد و اگر بخواند در اداره دیگری هم مستخدم باشد موظفاً یا غیر موظف مانع از حضور تمام روز او در محل خودش خواهد بود .

ارباب کیخسرو - بنده می بینم اینجا تمام شرایط در تحت این ماده ذکر شده است مگر وکالت مجلس و بدبختانه می بینم این مسئله قید نشده است و کلا در ادارات خدمت نکنند اسباب این شده است که می بینم بعضی از وکلاء در بعضی از ادارات مشغول خدمت می شوند و اسباب اطاله لسان میشود و هر وقت هم که از آنها می پرسیدند که چرا در اداره دیگر مشغول خدمت هستید جواب میگفتند که ما موظفاً خدمت نمی کنیم بعقیده بنده کلامه وکالت مجلس هم لازم است قید شود .

حاج شیخ الرئیس - بنده باز بهمان نظر که عرض کردم ناچارم عرض خودم را بکنم ولو اینکه در نظر اکثریتی که خودم تصدیق کرده ام قابل توجه نشود و از عقیده خودم صرف نظر کنم در اینجامی نویسد و کیل عدلیه نباید بیاید مباشر ثبت اسناد واقم شود هم انطوری که آقای مخبر محترم اخطار و اظهار کردند معلوم است وظیفه مباشر ثبت اسناد آنست که از طلوع آفتاب تا غروب آفتاب باید حاضر باشد و این قهرآ منافی با مشاغل او است ولی اگر این نظر را دارند و این را علت برای تعیین این قانون می دانند بنده تأمل می کنم بجهت این که ممکن است شخصی وکالت بکند در عدلیه یا اینکه مباشر ثبت هم باشد باین طور که مثلاً در روزهای تعطیلش بکارهای وکالتش بپردازد بعلاوه ممکن است بعد از فراغت از اداره ثبت اسناد مباشر ثبت برود و انجام این وظیفه را بکند این سخت گیری ما نمی دانیم براو از چه جهت است که او مثلاً برود یک خدمتی بخودش بنوعی بکند و در ضمن یک تحصیلی برای امور معاش هم کرده باشد و البته در نظر مبارکشان است که در کیفیت اخیر در شرع انور مقرر است بلکه در تمام شرایط هست که اگر اجیر بیک شغلی مشغول شد که مزاحم با آن کاریکه با آن اجیر شده است نبود میتواند بنماید در حین اینکه مشغول بکار ثبت اسناد هستیم اگر یک کسی آمد و گفت یک اجرای صیغه عقدی برای من بکن و یک انکحت و زوجت بگو بعد هم ده تومان بعنوان تعارف یا حق الزحمه بمن داد این را هیچ منافی با ثبت نمی دانم و این اندازه سخت گیری را صحیح نمیدانم

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - علت این نه عدم اجتماع است علتش اینست که کسی که مباشر ثبت اسناد است و از اسناد مردم اطلاع دارد وکالت بکند این هیچ صحیح نیست و بنده عقیده ندارم .

حاج شیخ الرئیس - جوابی که آقای مخبر محترم دادند بنده را اذعان نکرد و بیش از این هم عرضی ندارم اگر مباشر ثبت اسناد بهمین شرایطی که نوشته اند عمل کنند و انتخاب نمایند بنده به آنها سوء ظن ندارم که اطلاع بر اسناد را آلت اجرای امانت مقاصد خود کنند .

آقا محمد میر و جردی - رافع سوء ظن فضل و امتیاز نیست بعلاوه برهم با تقصیر نیستم اگر سوء ظن داشته باشم بجهت اینکه خیلی چیزها دیده ام ممکن است کسیکه وکالت میکند و مباشر ثبت هم هست آنطرفش را هم درست بکند چه مانعی دارد که اینطرف را خودش درست بکند و جملتان را

تلفیق بکند و نتیجه بگیرد باید بعقیده بنده این دوشی در یک نفر جمع نشود .

رئیس - مذاکره بعقیده بنده بقدر کفایت شده است - حالا رأی میگیریم کسانی که باین ماده بطریقیکه خوانده شد موافقت دارند قیام نمایند (با اکثریت تصویب شد) .

رئیس - روز شنبه چون والا حضرت اقدس آقای نایب السلطنه برای قسم خوردن بمجلس تشریف خواهند آورد دستوری برای روز شنبه معین نیست و این دستوریکه عرض میکنم برای روز سه شنبه است - شور در بقیه قانون ثبت اسناد راپورت کمیسیون بودجه و کمیسیون معارف راجع باعزام محصلین انتخاب کسر کمیسیون داخله و غیره .

افتخار الواعظین - راپورت کمیسیون داخله در باب قانون منع احتکار جزء دستور شده است بعقیده بنده اگر جزء دستور گذاشته شود و بگذرد خیلی اسباب فراوانی از زان خواهد شد .
[رئیس حرکت کرد بمجلس مغرب ختم شد] .

جلسه ۲۱۹

صورت مذاکرات روز شنبه دوم شهر

ربیع الاول ۱۳۲۹

مجلس دو ساعت قبل از غروب آفتاب بورود حضرت اقدس آقای نایب السلطنه دامت عظمة منعم شد والا حضرت اقدس در مرکز لژ هیئت رئیسه جلوس فرمودند درحالتی که آقای ممتازالدوله رئیس مجلس عقب سر والا حضرت واقم شده و طرف راست آقایان آقا میرزا سید محمد مجتهد طباطبائی و آقا سیدعلی آقای یزدی و آقای علم الهدی و آقا سید کمال الدین و آقا شیخ اسمعیل رشتی و آقا سیداحمد بهبهانی و آقا شیخ عبدالحسین کنی بترتیب مزبور واقع شده بودند و طرف چپ آقایان صدرالعلماء و حاجی میرزا سید محمد امام جمعه و ظهیرالاسلام و آیه الله زاده طهرانی و آقا سید محسن و آقا سید محمد و آقا سید موسی خلفان مرحوم آقا سید ریحان الله واقع شده بودند .

و طرفین جنوب و شمال لژ میز و صندلی نایبان و منشیان مجلس واقم شده بود .

در این موقع والا حضرت اقدس بیانات ذیل را ایراد فرمودند .

مخصوصاً درخواست کرده ام که تشریفات در این موقع نباشد برای اینکه بتوانم بعضی مطالب را که لازم میدانم در این جا بیان کنم . حالا در مجلس شورای ملی با حضور نمایندگان محترم خطاب خود را در حقیقت به تمام هم وطنان خود می گفم .

اولاً از حسن ظن و اعتماد و محبت خالصانه که از نمایندگان ملت و تمام طبقات دارالخلافه ولایات و سائل مختلفه بمن اظهار شده از صمیم قلب تشکر کرده سعادت و شوکت ملت را از خداوند خواسته و برای خود در هر حال توفیق خدمت مسئلت مینمایم تا آنجا چون امروز مملکت ما در تحت حکومت مشروطه یعنی حکومت ملی است لازم است که تمام ملت از مهمات امور مطلع باشند میخواهم مسائل راجعه به نیابت سلطنت را توضیح کنم و برای آنکه